

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Warszawa, 7 lipca 2020 r.

DMP-2.560.5.2019

**Pan Carles Esteva Mosso
Zastępca Dyrektora Generalnego
ds. Pomocy Publicznej
Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji
Komisja Europejska**

**HT.5224 - Targeted review of the General Block Exemption Regulation (State aid):
extended scope for national funds to be combined with certain Union programmes (2nd
consultation)**

Szanowny Panie Dyrektorze,

w związku z drugimi konsultacjami *projektu rozporządzenia Komisji (UE) zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (w zakresie łączenia funduszy krajowych z niektórymi funduszami unijnymi, dalej: projekt rozporządzenia), przedstawiam, co następuje.

Władze polskie z dużym zadowoleniem przyjmują zaproponowane przez Komisję zmiany rozporządzenia (UE) nr 651/2014 (dalej: GBER) w następujących trzech obszarach, umożliwiających państwom członkowskim stosowanie środków pomocy publicznej bez konieczności ich wcześniejszej notyfikacji:

- projektów w ramach europejskiej współpracy terytorialnej (dalej: EWT);
- projektów w obszarze badań, rozwoju i innowacji (dalej: BRI), które uzyskały pieczęć doskonałości w ramach programów „Horyzont 2020” lub „Horyzont Europa”,

jak również projektów realizowanych w ramach współfinansowania i łączenia w zespoły w ramach programów „Horyzont 2020” lub „Horyzont Europa”;

- finansowania krajowego w połączeniu z finansowaniem w ramach InvestEU.

Niemniej jednak, aby projektowane przepisy mogły stanowić skuteczne narzędzie, pozwalające na prawidłowe stosowanie zasad pomocy publicznej, w opinii władz polskich w projekcie rozporządzenia należy wprowadzić zmiany, uzupełnienia lub doprecyzowania, zgodnie z uwagami przedstawionymi w tabeli poniżej.

TABELA UWAG

uwaga ogólna	<p>W kontekście Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 mechanizmy komplementarności pomiędzy środkami przyznawanymi bezpośrednio z poziomu UE oraz środkami krajowymi - takie jak Seal of Excellence czy co-fund - zostały zaproponowane przez Komisję w projektach rozporządzeń nie tylko dla programu Horyzont, lecz również dla innych programów zarządzanych centralnie przez KE (Program LIFE, Program Single Market, program Digital Europe, etc.). Jednak w propozycji modyfikacji zakresu GBER nie zawarto stosownych propozycji Komisji uwzględniających powyższy fakt. Brak jest również wyjaśnienia z jakiego powodu obecna wersja projektu rozporządzenia nie uwzględnia innych programów.</p> <p>W związku z tym, w opinii władz polskich, przepisy GBER powinny zawierać uproszczenia odnoszące się również do innych, niż Horyzont czy InvestEU, programów zarządzanych centralnie. Alternatywnie należy wyjaśnić, dlaczego Komisja postanowiła nie wprowadzać takich uproszczeń.</p>
preambuła projektu rozporządzenia	
pkt 4 preambuły projektu rozporządzenia	<p>Zgodnie z pkt 4 preambuły, nie należy wymagać ponownej oceny spełniania warunków kwalifikowalności, które oceniono już zgodnie z przepisami programów Horyzont 2020 lub Horyzont Europa przed przyznaniem pieczęci doskonałości. Należałoby uznać, że jeśli jednym z warunków kwalifikowalności w programie Horyzont jest posiadanie statusu MŚP, to powinno to również oznaczać brak konieczności powtórnej weryfikacji statusu przedsiębiorcy. Zasada ta wskazana</p>

	<p>została jednak tylko w preambule.</p> <p>W opinii władz polskich, w celu zapewnienia większej przejrzystości mechanizmów wdrażania tych instrumentów na poziomie krajowym, zasadę tę należy wpisać również bezpośrednio w treści przepisów 25a-25d.</p>
<p>pkt 8 preambuły projektu rozporządzenia</p>	<p>Zgodnie z Podręcznikiem Frascati z 2015 r., ze względu na wielość systemów klasyfikacji TRL i ogólność ich opisu, nie jest możliwe przedstawienie konkretnej i powszechnie stosowanej mapy korelacji między TRL (dokładniej - pracami przeprowadzonymi w celu podniesienia poziomu gotowości) a rodzajami działalności B+R (badania podstawowe, badania stosowane i prace rozwojowe). Mapowanie korelacji między klasyfikacją TRL a działalnością B+R może okazać się skomplikowane zwłaszcza w przypadku końcowych etapów procesu rozwojowego produktu. Jednakże podkreśla się, że trudno jest precyzyjnie określić linię graniczną między pracami rozwojowymi (etapem, na którym wiedzę ogólną testuje się pod kątem konkretnych zastosowań niezbędnych do pomyślnego zakończenia tego procesu dostosowania określonej technologii do nowego zastosowania, którego efektem jest nowa wiedza/nowe zastosowania wiedzy ogólnej) a przedprodukcyjnymi pracami rozwojowymi (pre-production development), który to termin jest stosowany do określenia prac nad produktem przed jego wprowadzeniem do produkcji. Rozróżnienie między tymi dwiema kategoriami jest zależne również od sektora, którego dotyczą badania oraz uwarunkowań samego produktu, jak również wymaga indywidualnego „osądu inżynierskiego”, który wskaże, kiedy zanika element nowatorskości, a prace przechodzą na etap rutynowych prac nad rozwojem zintegrowanego produktu. Zgodnie z Podręcznikiem, po sprawdzeniu produktu może zostać wyprodukowana partia próbna służąca do przeprowadzenia prób eksploatacyjnych, która nie jest uznawana jako części fazy działalności B+R, lecz zaliczana do przedprodukcyjnych prac rozwojowych. Jednocześnie także Podręcznik wskazuje, że jeżeli produkcja wymaga kompleksowego testowania, a następnie dalszych prac projektowych i inżynierskich,</p>

to etap produkcji próbnej należy zaliczyć do działalności B+R (feedback R&D) (str. 64). Należy zauważyć, iż Komunikat Komisji - *Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną*, odwołując się do zacytowanego Podręcznika Frascati, również nie narzuca sztywnej klasyfikacji, a jedynie sugeruje model skali właściwy do zastosowania (pkt 75 Zasad ramowych, przypis nr 2: „Pomiar działalności naukowobadawczej: Proponowane procedury standardowe dla badań statystycznych w zakresie 8 działalności badawczo-rozwojowej, Podręcznik Frascati, OECD 2002, ze zmianami lub zastąpiony. Dla celów praktycznych, jeżeli nie wykazano, że w poszczególnych sprawach powinna zostać zastosowana inna skala, można uznać, że różne kategorie badań i rozwoju odpowiadają poziomom gotowości technologicznej 1 (badania podstawowe), 2-4 (badania przemysłowe) i 5-8 (eksperymentalne prace rozwojowe) - zob. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejska strategia w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających - droga do wzrostu i miejsc pracy” (COM(2012) 341 final z 26.6.2012).”).

W opinii władz polskich sztywne przyporządkowywanie zakresu poszczególnych badań do odpowiednich poziomów TRL, poprzez wyeliminowanie z możliwości finansowania w ramach fazy badawczej działań z zakresu TRL 9, nie jest zgodne z Podręcznikiem Frascati z 2015 r. oraz odwołującym się do niego Komunikatem Komisji, który jedynie proponuje odpowiednią skalę w tym zakresie, ale nie jest to model ostateczny i wiążący.

Elastyczny model klasyfikacji jest stosowany w praktyce w projektach B+R. Ponadto, propozycja Komisji jest niekorzystna dla beneficjentów pomocy. Wyłączenie TRL 9 poza prace badawcze potencjalnie kwalifikowałoby ten TRL do prac wdrożeniowych (pomoc inwestycyjna), co pozwoliłoby wspierać je np. na terenie Warszawy do poziomu 10% (prace rozwojowe np. w małych przedsiębiorstwach można wesprzeć co do zasady do poziomu 45%). W ocenie władz polskich brak jest uzasadnienia dla tak daleko idącego ograniczania wsparcia dla przedsiębiorców i wymagania od nich wnoszenia

	<p>większego wkładu własnego, w szczególności obliczu kryzysu gospodarczego spowodowanego pandemią COVID-19.</p> <p>Z tego względu władze polskie proponują usunięcie ostatniego zdania z pkt 8 preambuły.</p>
<p>pkt 9 preambuły projektu rozporządzenia</p>	<p>W pkt 9 preambuły wskazano na korzyści wynikające z realizacji projektów w ramach Programu Cyfrowa Europa. Poza tym punktem, w projekcie rozporządzenia brak jest jednak innych odniesień do tego Programu.</p> <p>Władze polskie postulują wprowadzenie do dokumentu rozwiązań dotyczących współfinansowania działań podejmowanych w ramach Programu Cyfrowa Europa, zrównujących warunki udzielania pomocy publicznej z wprowadzanymi dla programów Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa.</p> <p>Nie znajduje uzasadnienia odwoływanie się do Programu Cyfrowa Europa w sytuacji, kiedy nie zaprezentowano dla niego jasnych reguł udzielania pomocy publicznej. Ze względu na hybrydowy charakter tego programu, łączącego zarówno finansowanie krajowe (w tym środki Programów Operacyjnych), jak i UE, jak również szeroki wachlarz potencjalnych beneficjentów - od administracji publicznej, poprzez placówki naukowe i naukowo-badawcze, przedsiębiorstwa oraz osoby fizyczne, zasadnym wydaje się jednocześnie określenie jasnych zasad udzielania pomocy publicznej (lub wyłączenia tych środków z jej zakresu). Brak takich unormowań w sposób znaczący może uniemożliwić, a na pewno skomplikować wdrażanie tego Programu.</p>
<p>art. 1 pkt 2 projektu rozporządzenia - definicje</p>	
<p>art. 2 pkt 86b GBER</p>	<p>Zdaniem władz polskich zaproponowana definicja cyfryzacji nie odzwierciedla wszystkich aspektów, związanych z cyfryzacją. Należy natomiast zwrócić uwagę, że jest to pierwsza próba jej zdefiniowania w akcie prawnym UE, a zatem inne akty prawne UE będą się do niej odwoływały. W związku z tym, wydaje się celowe doprecyzowanie tej definicji.</p>

<p>art. 2 i 56e ust. 2 pkt i GBER</p>	<p>Władze polskie postulują, aby definicje zawarte w GBER zostały uzupełnione o definicję „sieci o bardzo dużej przepustowości”, zaczerpniętą wprost z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. <i>ustanawiającej Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej</i> oraz uzupełnioną o doprecyzowanie, że taką siecią jest sieć umożliwiająca świadczenie usług o przepustowości co najmniej 100 Mb/s .</p> <p>Równolegle projektowany art. 56e ust. 2 pkt (i) powinien zostać - w zakresie określenia zasad ustalania obszarów, na jakich może zostać udzielona pomoc na sieci szerokopasmowe z produktów finansowych Funduszu InvestEU - dostosowany do zasad, określonych w art. 14 ust. 10 i art. 52 ust. 3 GBER (w których poza odniesieniem do sieci podstawowych i NGA powinna zostać dodana kategoria sieci o bardzo dużej przepustowości).</p> <p>Takie zmiany umożliwiłyby państwom członkowskim projektowanie i wdrażanie interwencji w sektorze sieci szerokopasmowych, związanych z udzielaniem pomocy publicznej w obszarach, na których nie istnieją i nie są planowane sieci umożliwiające świadczenie usług o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, przy zachowaniu pozostałych dzisiejszych warunków ogólnych dotyczących dopuszczalności udzielenia takiej pomocy, aby mogła być wyłączona spod obowiązku zgłoszenia - niezależnie od źródła pomocy. Rozwiązanie takie wydaje się korzystne także dla samej Komisji, bowiem wyżej postulowana zmiana nie ingeruje w ugruntowane prawnie i orzecznictwo warunki przejrzystości pomocy na sieci szerokopasmowe (np. w zakresie konkurencyjnej i niedyskryminacyjnej procedury wyboru podmiotów otrzymujących taką pomoc), przez co nie podnosi ryzyka projektowania przez Państwa członkowskie interwencji o szczególnie indywidualnym charakterze, uzasadniającym ich wcześniejsze zbadanie przez Komisję. Zmiana nie wpływa również na traktatowe i uniwersalne uprawnienie Komisji do monitorowania wszystkich środków pomocy państwa - w tym także wyłączonych z obowiązku zgłoszenia - oraz stwierdzania udzielenia pomocy publicznej niezgodnie z prawem wspólnotowym.</p>
---------------------------------------	---

art. 2 GBER	W opinii władz polskich, w celu zapewnienia przejrzystości wsparcia oraz synergii łączenia źródeł krajowych oraz zarządzanych centralnie, pożyteczne wydaje się być wprowadzenie do słowniczka definicji poszczególnych instrumentów wskazujących ich zakres oraz odesłanie do właściwej podstawy prawnej. W szczególności, w art. 2 GBER istnieje potrzeba wprowadzenia definicji „projektu w ramach współfinansowania” oraz „projektu w ramach łączenia w zespoły”, o których mowa w art. 25d GBER. Dla władz polskich nie jest m.in. zrozumiałe, czy przez łączenie w zespoły należy rozumieć partnerstwa, o których mowa w art. 8 ust.1 lit. b Horyzont Europa.
art. 2 GBER	Dla zapewnienia większej poprawności prawnej oraz pełnej synergii merytorycznej z programem Horyzont, władze polskie proponują wprowadzenie do art. 2 GBER odpowiedniej definicji pieczęci doskonałości (Seal of Excellence) , spójnej z definicją, która została wprowadzona do projektu rozporządzenia Horyzont Europa.
art. 2 pkt 170 i 171 GBER	W pkt 170 i 171 GBER wprowadzono skrót „NGN”. W Wytycznych UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych w motywie 60 też wprowadzono to pojęcie i zdefiniowano je w następujący sposób: „(...) sieci nowej generacji (NGN), tj. sieci dosyłowych, które nie dochodzą do użytkownika końcowego. Sieci dosyłowe są dla detalicznych operatorów telekomunikacyjnych nakładem niezbędnym do świadczenia usług dostępu na rzecz użytkowników końcowych.(...)” Należy założyć, że proponowany w art. 2 GBER nowy pkt 138a „»sieci dosyłowe nowej generacji« oznaczają zaawansowane sieci dosyłowe, które służą do budowy/rozbudowy sieci NGA za pomocą światłowodów (lub z wykorzystaniem równoważnej technologii);” to NGN. Uwzględniając, że zakres jest tożsamy, władze polskie proponują odpowiednie uzupełnienie definicji z pkt 138a o ten skrót i jego rozwinięcie. Alternatywnie, w art. 2 GBER można wprowadzić definicję skrótu/terminu NGN.
art. 2 pkt 178 GBER	W pkt 178 GBER dodano definicję „małej spółki o średniej kapitalizacji”. Wskazano przy tym, że kilka podmiotów uznaje się za

	<p>jedno przedsiębiorstwo, jeżeli spełniony jest którykolwiek z warunków wymienionych w art. 3 ust. 3 załącznika I.</p> <p>W art. 3 ust. 3 zdefiniowane są wyłącznie przedsiębiorstwa powiązane. Natomiast generalnie załącznik I przewiduje, że dla ustalenia wielkości przedsiębiorstwa uwzględniane są dane przedsiębiorstw nie tylko powiązanych, ale również partnerskich. Wynikałoby zatem, że dla definicji wskazanego podmiotu przyjęto zupełnie zmodyfikowany schemat ustalania danych. Władze polskie postulują o wyjaśnienie tej kwestii.</p>
art. 1 pkt 7 projektu rozporządzenia - warunki ogólne GBER	
art. 7 ust. 1 GBER	<p>Dla zapewnienia efektywnego wykorzystania mechanizmów komplementarności z innymi politykami (tj. Seal of Excellence, co-fund) niezbędnym uproszczeniem jest umożliwienie stosowania zasad kwalifikowania wydatków, w tym w szczególności kosztów uproszczonych (tzw. SCOs) charakterystycznych dla programów zarządzanych z poziomu UE w przypadku finansowania projektów objętych tymi mechanizmami. Taką możliwość wydają się zapewniać aktualnie proponowane przepisy GBER - art. 7 ust. 1, w powiązaniu z art. 25a ust. 3 oraz art. 25b ust. 3, 25c ust. 3 oraz 25d ust. 3 GBER.</p> <p>Ponadto należy zauważyć, że przywołane w art. 7 ust. 1 GBER przepisy rozporządzenia 1303/2013 i nowego rozporządzenia CPR dot. SCOs określają formy kosztów uproszczonych nie tylko w sposób bezpośredni poprzez wskazanie konkretnych stawek (rozwiązania tzw. <i>off-the-shelf</i>), ale też pozwalają na stosowanie stawek kosztów uproszczonych z innych programów UE (takich jak programy ramowe na rzecz badań i innowacji), poprzez odniesienie do metod ustalania tych kosztów w innych politykach UE.</p> <p>Władze polskie proszą ponadto potwierdzenie, że na podstawie przywołanych przepisów możliwe będzie zastosowanie form kosztów uproszczonych określonych w przepisach regulujących zasady wdrażania programów zarządzanych centralnie (Horyzont 2020, Horyzont Europa) w projektach korzystających z mechanizmów komplementarności.</p>

art. 1 pkt 14 projektu rozporządzenia - EWT

art. 20 GBER

W kontekście programów EWT GBER nie rozstrzyga jednoznacznie problemu związanego z podziałem odpowiedzialności pomiędzy państwa członkowskie za prawidłowe weryfikowanie warunków dopuszczalności pomocy oraz udzielanie, monitorowanie, publikowanie i sprawozdawczość pomocy. Ze względu na specyfikę programów EWT i udzielanie pomocy publicznej na podstawie art. 20 GBER przez partnerów projektu z różnych państw członkowskich uzasadnione jest, aby zagraniczni partnerzy nie musieli stosować przepisów państwa, w którym siedzibę ma instytucja zarządzająca w zakresie udzielania pomocy publicznej, tylko przepisy swojego państwa. Kwestia ta wymaga jednak jednoznacznego uregulowania w GBER.

W niektórych programach EWT zarządzanych przez inne państwa członkowskie zostały przyjęte, na zasadzie porozumienia między państwami, rozwiązania w zakresie podziału odpowiedzialności za pomoc publiczną. Jednak uzgodnienia takie są trudne do osiągnięcia, gdyż państwa członkowskie niechętnie biorą odpowiedzialność za pomoc udzielaną przez partnerów z ich terytorium w sytuacji, gdy nie są instytucjami zarządzającymi (IZ) w programie EWT. W programach EWT zarządzanych przez Polskę strona polska przyjęła rozwiązanie, zgodnie z którym stosowane są polskie przepisy, niezależnie od tego, w którym państwie siedzibę ma partner projektu. Rodzi to jednak istotne obciążenia zarówno dla instytucji wdrażających jak i zagranicznych partnerów projektu. Taki stan rzeczy zniechęca do realizacji działań obarczonych ryzykiem wystąpienia w projekcie pomocy publicznej, co znacząco zmniejsza efektywność wykorzystania środków unijnych.

Dlatego, aby zminimalizować poziom obciążeń związanych z udzielaniem pomocy publicznej na podstawie art. 20 GBER i poprawić efektywność wykorzystania środków unijnych oraz stopień realizacji celów programowych, **władze polskie proponują wprowadzić w art. 20 GBER przepis, który będzie jednoznacznie określał kwestię odpowiedzialności za pomoc publiczną w projektach**

	<p>finansowanych ze środków EWT.</p> <p>Rozwiązanie powinno iść w kierunku uznania, że kwota pomocy udzielanej przez zagranicznego beneficjenta (np. lokalnemu przedsiębiorcy), który otrzymał środki od IZ w ramach projektu, jest uważana za pomoc krajową i zgłaszana przez państwo członkowskie, w którym ulokowany jest ten partner, zgodnie z przepisami obowiązującymi w jego państwie, a nie przez IZ. Ułatwia to pracę IZ, która nie jest w stanie monitorować i zgłaszać całej pomocy udzielanej z budżetu programu poza terytorium swojego kraju. Dlatego władze polskie przedstawiają propozycję odpowiedniego ustępu w art. 20 GBER regulującego tę kwestię w następującym brzmieniu: <i>„Pomoc państwa udzielona przez partnera projektu ze środków projektu, jest uważana za pomoc przyznaną przez to państwo członkowskie, w którym jest ulokowany partner projektu odpowiadający za realizację tych działań w projekcie, na które ma wpływ przyznana pomoc.</i></p>
art. 20a ust. 2 GBER	<p>Władze polskie proponują zwiększenie wartości całkowitej kwoty pomocy przewidzianej w art. 20a ust. 2 GBER do 25 000 EUR na przedsiębiorstwo w projekcie, czego potrzebę potwierdzają analizy programów EWT z udziałem Polski. Wyniki pokazują, że w programach Interreg Łotwa-Polska i Polska-Słowacja większość małych partnerów projektu współfinansuje działania o wartości nieco powyżej 20 000 EUR, ale całkowita kwota finansowania nadal nie przekracza kwoty 25 000 EUR na partnera w projekcie. Powyższe uzasadnia zwiększenie kwoty finansowania z 20 000 na 25 000 EUR na przedsiębiorstwo w projekcie.</p>
art. 1 pkt 16 projektu rozporządzenia	
art. 25 GBER	<p>W art. 1 GBER po pkt 15 wskazano pkt 1 - powinien zostać wpisany pkt 16.</p>
art. 1 pkt 17 projektu rozporządzenia - pomoc BRI	
art. 25a, 25b, 25c, 25d GBER	<p>Zgodnie z brzmieniem przywołanych przepisów, kategorie, maksymalne kwoty i metody obliczania kosztów kwalifikowalnych są</p>

	<p>takie, jak te określone jako kwalifikowalne w przepisach programach Horyzont 2020 lub Horyzont Europa. Taka konstrukcja przepisów tj. nieuwzględnienie w przepisie wprost maksymalnych intensywności wsparcia oraz kosztów kwalifikowalnych będzie powodować zamieszanie wśród wnioskodawców co do warunków wsparcia, tym bardziej, iż treść samego rozporządzenia Horyzont Europa jest w tym zakresie bardzo niejednoznaczna.</p> <p>W ocenie władz polskich, kwestie te powinny być jednakowo i precyzyjnie ujęta zarówno w GBER, jak i w rozporządzeniu dotyczącym programu Horyzont, w sposób analogiczny jak dla pozostałych przeznaczeń pomocy w GBER.</p>
art. 25d ust. 4 GBER	<p>Władze polskie proszą o potwierdzenie, że przez całkowite finansowanie publiczne należy rozumieć wkład z programu Horyzont oraz funduszy strukturalnych. Jednocześnie należy również wyjaśnić, na jakim etapie ten montaż będzie ustalany.</p>
art. 25d ust. 5 lit. d) oraz art. 26 ust. 7 GBER	<p>Przepisy pomocy publicznej nie narzucają państwom członkowskim jednolitego wzoru mechanizmu monitorowania i wycofania, nie zawierają także żadnych szczegółowych wskazań w tym zakresie, dlatego też zasadnym wydaje się być uszczegółowienie zapisów odnoszących się do funkcjonowania mechanizmu, w tym sposobu monitorowania infrastruktury oraz mechanizmu wyliczenia kwoty podlegającej zwrotowi i zasad zwrotu na poziomie GBER.</p> <p>Proponujemy uelastycznienie mechanizmu monitorowania i wycofania, ponieważ nie będzie on skuteczny w perspektywie długoterminowej (po okresie trwałości).</p> <p>Najistotniejszym problemem związanym z wdrożeniem mechanizmu monitorowania i wycofania infrastruktury badawczej jest zapewnienie wsparcia instytucjonalnego na rzecz poprawnego funkcjonowania tego mechanizmu w całym okresie amortyzacji całości infrastruktury wykorzystywanej w projekcie, w tym budynków, czyli np. w Polsce w okresie 30-40 lat, w sytuacji zmieniającej się mapy programów operacyjnych w kolejnych perspektywach finansowych. Instytucja zarządzająca programem operacyjnym sprawuje nadzór nad realizacją</p>

	<p>projektu tylko w okresie realizacji i sprawozdawczości, czyli przez około 10 lat. Brak jest prawnego umocowania dla instytucji zarządzającej do wykonywania obowiązku monitorowania i wycofania infrastruktury badawczej po zakończeniu programu operacyjnego.</p> <p>Kolejny problem związany z wdrożeniem mechanizmu monitorowania i wycofania infrastruktury badawczej występuje na poziomie beneficjenta. Zadeklarowanie procentowego podziału działalności na gospodarczą - niegospodarczą na kilkudziesięcioletni okres czasu na niezmiennym poziomie generuje konieczność podjęcia przez beneficjenta pomocy wieloletniego zobowiązania do pokrycia kosztów utrzymania i użytkowania infrastruktury w części gospodarczej (nie tylko koszty standardowego użytkowania, ale też koszty wynagrodzenia personelu badawczego), ze środków pochodzących z działalności gospodarczej, której udział (z uwagi na innowacyjny charakter infrastruktury, postępujący rozwój technologiczny oraz trudny do oszacowania przychód z badań) jest trudny do realistycznego określenia w długiej perspektywie.</p> <p>Trudność tego zadania polega m.in. na braku porównywalnych danych historycznych oraz niemożności przewidywania cen usług badawczych, które mają być świadczone w oparciu o planowaną infrastrukturę (specyfika infrastruktury polega na tym że jest przeznaczona do realizacji unikalnej agendy badawczej). Tym samym brak jest gotowości beneficjenta do ponoszenia sankcji z tytułu niewywiązania się z zobowiązania dotyczącego zadeklarowanego procentowego udziału wykorzystywania infrastruktury do celów komercyjnych.</p> <p>Przykładowo dla części uczelni w Polsce są to wymogi zaporowe skłaniające do rezygnacji z ubiegania się o wsparcie. Dlatego należy rozważyć możliwość rezygnacji z reguły wiążącej okres monitorowania projektu z okresem amortyzacji infrastruktury i przyjęcie jednolitego okresu monitorowania infrastruktury (np. okresu trwałości projektu lub okresu, w którym beneficjent jest zobowiązany do przechowywania dokumentacji projektów objętych pomocą publiczną (obecnie 10 lat). Będzie to zgodne również z zasadą określoną w art. 17 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia</p>
--	---

	<p>13 lipca 2015 r. <i>ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej</i> (Dz.U. 2015, L 248, s. 9). Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia uprawnienia Komisji w zakresie windykacji pomocy podlegają 10-letniemu okresowi przedawnienia.</p> <p>Podsumowując, władze polskie postulują o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uszczegółowienie zapisów odnoszących się do funkcjonowania mechanizmu, w tym sposobu monitorowania infrastruktury oraz mechanizmu wyliczenia kwoty podlegającej zwrotowi i zasad zwrotu na poziomie GBER; • uelastycznienie mechanizmu monitorowania i wycofania, ponieważ nie będzie on skuteczny w perspektywie długoterminowej (po okresie trwałości); • rezygnację z reguły wiążącej okres monitorowania projektu z okresem amortyzacji infrastruktury i przyjęcie jednolitego okresu monitorowania infrastruktury (np. okresu trwałości projektu lub okresu, w którym beneficjent jest zobowiązany do przechowywania dokumentacji projektów objętych pomocą publiczną (obecnie 10 lat)).
art.1 pkt 18 projektu rozporządzenia - InvestEU	
art. 56d ust. 4 GBER	<p>Zdanie: "Maksymalne progi określone w art. 56e i 56f mają zastosowanie do całkowitego pozostałego finansowania, w zakresie, w jakim finansowanie to obejmuje pomoc, przyznanego w ramach dowolnego produktu finansowego wspieranego przez Fundusz InvestEU" jest niezrozumiałe, w szczególności nie jest jasne co oznacza sformułowanie „pozostałe finansowanie”. W opinii władz polskich, jeżeli w tym zdaniu chodzi o finansowanie projektu stanowiące pomoc publiczną, to konieczne wydaje się wskazanie tego wprost w treści przepisu.</p>
art. 56e	<p>W ocenie władz polskich, projektowane rozporządzenie w sposób istotny komplikuje zasady udzielania pomocy publicznej na sieci szerokopasmowe. Zawiera ono nowelizację definicji „sieci dostępu nowej generacji (sieci NGA)”, stosowanej do udzielania pomocy publicznej w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (art. 14 GBER), pomocy na infrastrukturę szerokopasmową (art. 52 GBER) oraz pomocy związanej z produktami finansowymi wspieranymi przez</p>

	<p>Fundusz InvestEU (projektowany art. 56e GBER). Jednocześnie w projektowanym art. 56e GBER wprowadza się inne zasady wyznaczania obszarów, na których mogą być realizowane projekty objęte pomocą publiczną z produktów finansowych InvestEU, względem zasad określonych w art. 14 ust. 10 i art. 52 ust. 3 GBER.</p> <p>Zgodnie z art. 14 ust. 10 i art. 52 ust. 3 GBER pomoc publiczną na sieci szerokopasmowe, wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, można przyznać na obszarach, na których nie istnieją sieci danego rodzaju (podstawowe sieci szerokopasmowe lub sieci NGA) i najprawdopodobniej nie powstaną na zasadach komercyjnych w ciągu 3 lat (w przypadku udzielania pomocy na podstawie art. 52 ust. 3 GBER podmiot przyznający pomoc obowiązany jest przeprowadzić dodatkowe konsultacje społeczne). Komisja w swoim dotychczasowym orzecznictwie za sieci NGA uznaje sieci zdolne do dostarczania usług dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. W projektowanej definicji sieci NGA dodaje się zastrzeżenie, że sieci NGA obejmują sieci zdolne do zapewnienia i wysyłania danych o prędkości 1 Gb/s, co jednak nie jest zmianą merytoryczną - sieci zdolne do świadczenia usług o prędkości 1 Gb/s są sieciami zdolnymi do świadczenia usług o znacznie niższej przepustowości 30 Mb/s.</p> <p>W związku z powyższym należy stwierdzić, że projektowana nowelizacja definicji sieci NGA nie zmieni zasad udzielania pomocy publicznej na sieci szerokopasmowe, wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, w oparciu o art. 14 ust. 10 albo art. 52 GBER - pomoc ta będzie mogła być udzielana nadal wyłącznie na obszarach, na których nie istnieją i nie powstaną na zasadach komercyjnych sieci zdolne do świadczenia usług o przepustowości co najmniej 30 Mb/s.</p> <p>Zgoda odmiennie zasady udzielania pomocy publicznej na sieci szerokopasmowe wyłączonej z obowiązku zgłoszenia zostały określone dla pomocy udzielanej w ramach produktów finansowych Funduszu InvestEU. Zgodnie z projektowanym art. 56e ust. 2 pkt i GBER, pomoc na projekty szerokopasmowe (zapewniające świadczenie usług o symetrycznej przepustowości co najmniej 1 Gb/s) może być udzielona na przyłączenie podmiotów, które:</p>
--	--

	<p>1) z jednej strony nie znajdują się lub nie znajdują w zasięgu sieci, umożliwiającej świadczenie usług o symetrycznej przepustowości co najmniej 200 Mb/s lub o prędkości pobierania danych na poziomie co najmniej 500 Mb/s;</p> <p>2) z drugiej strony nie znajdują się w zasięgu co najmniej 2 sieci NGN/NGA lub co najmniej 1 sieci zdolnej do świadczenia usług o symetrycznej przepustowości co najmniej 1 Gb/s.</p> <p>Należy zauważyć, że projektowane brzmienie art. 56e ust. 2 pkt (i) GBER jest wewnętrznie wielokrotnie sprzeczne. Przykładowo, jak wyjaśniono powyżej, sieci NGA są sieciami zdolnymi do świadczenia usług o przepustowości co najmniej 30 Mb/s - natomiast mogą być sieciami, za pomocą których nie jest możliwe korzystanie z usług o przepustowości co najmniej 200 Mb/s (w tym symetrycznej), a tym bardziej 1 Gb/s; w związku z tym wykluczony z możliwości wsparcia może zostać obszar, który spełnia pierwszy z warunków, określonych w pkt 2 powyżej, a jednocześnie nie spełnia drugiego z warunków określonego w pkt 2, ani warunków określonych w pkt 1, które są warunkami znacznie dalej idącymi.</p> <p>Co jednak gorsze - w kontekście różnicowania zasad udzielania pomocy publicznej w oparciu o art. 14 ust. 10, art. 52 i art. 56e GBER - na podstawie art. 56e możliwe będzie udzielenie pomocy, wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, na projekt realizowany na tzw. obszarze szarym NGA, tj. na którym istnieje 1 sieć NGA, choćby uniemożliwiała jednocześnie świadczenie usług o przepustowości 200 Mb/s (np. umożliwiała świadczenie usług o maksymalnej przepustowości jedynie 100 Mb/s). Taki obszar nie kwalifikuje się obecnie i wg nowelizowanej definicji sieci NGA nadal nie będzie kwalifikować się do udzielenia pomocy na sieci szerokopasmowe, wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, w oparciu o art. 14 ust. 10 i art. 52 GBER. W związku z tym pomoc na takim obszarze, udzielana ze środków innych niż pochodzące z Funduszu InvestEU, będzie wymagała uzyskania uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję.</p> <p>Biorąc pod uwagę wytyczne, określone w nowych definicjach służących określaniu obszarów interwencji w zakresie sieci</p>
--	--

	<p>szerokopasmowych ze środków InvestEU, dojdzie do sytuacji, w której identycznie weryfikowane obszary, ustalane z dokładnością do pojedynczych lokalizacji użytkownika końcowego, będą różnym rodzajem obszaru NGA w zależności od oceny, czy spełniają dyrektywy określone w art. 14 ust. 10 i 52 ust. 3, czy też w art. 56e ust. 2 pkt (i) GBER. Jest to kierunek legislacyjny, który w sposób nieuprawniony premiować będzie korzystanie ze środków zarządzanych centralnie przez Komisję.</p> <p>W opinii władz polskich GBER nie może różnicować zasad udzielania pomocy publicznej na de facto tożsame rodzajowo i celowościowo działania - w tym także w zakresie pomocy na sieci szerokopasmowe. W związku z tym MC wnosi o takie uzupełnienie projektowanego rozporządzenia, aby możliwość udzielenia pomocy publicznej na sieci szerokopasmowe w obszarach szarych NGA (oczywiście po przeprowadzeniu konsultacji publicznych co do planów inwestycyjnych), wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, dotyczyła wszystkich podstaw udzielenia pomocy publicznej na sieci szerokopasmowe, określonych w rozporządzeniu 651/2014 (tj. art. 14 ust. 10, art. 52 ust. 3 i ewentualnie art. 56e ust. 2 pkt (i) GBER).</p>
art. 56e	<p>Nowo wprowadzany art. 56e nie uwzględnia ewentualnej pomocy na wysokosprawną kogenerację, ani na efektywny energetycznie system ciepłowniczy. Nie jest jasne, z jakiego powodu. Proponuje się uwzględnić również taką pomoc w proponowanym przepisie.</p>
art. 56e ust. 3 lit. b , art. 56e ust. 7 lit. d w zw. z art. 56d ust. 4 lit. b GBER	<p>Nowo wprowadzany art. 56e ust. 3 lit. b , art. 56e ust. 7 lit. d w powiązaniu z art. 56d ust. 4 lit. b GBER - wskazane maksymalne dopuszczalne kwoty finansowania w ppkt (ii) i (iii) mają dotyczyć beneficjenta końcowego. Nie jest jednak jasne, czy chodzi o finansowanie w ramach jednego projektu, czy o finansowanie w jakimś określonym czasie. W opinii władz polskich należy to doprecyzować.</p>
Art. 56e ust. 1 lit. b) GBER	<p>W opinii władz polskich, ze względu na fakt, że w przypadku państw z walutą euro, stopa bazowa co do zasady jest niższa niż w przypadku państw z walutami narodowymi, zasadnym jest umożliwienie</p>

	<p>przynajmniej w przypadku części projektów InvestEU udzielanie wsparcia poniżej stopy bazowej. W przypadku EUR, stopa bazowa ustalona została bowiem obecnie na poziomie 0,22%, a w przypadku PLN jest to aktualnie 1,35%.</p> <p>W opinii władz polskich możliwość udzielania pożyczek o oprocentowaniu na poziomie „0%”, powinna zostać zagwarantowana dla Polski, przynajmniej w odniesieniu do okna „Social and Skills Window”, w przypadku którego wsparcie z założenia będzie kierowane do projektów niekomercyjnych, których celem będzie realizowanie celów społecznych a nie generowanie zysków.</p> <p>Mając to na uwadze ,w opinii władz polskich, szczególnie w kontekście skutków pandemii COVID-19, konieczne jest umożliwienie udzielania wsparcia dla projektów społecznych na warunkach możliwie najbardziej preferencyjnych.</p>
<p>art. 56e ust. 3 lit. a) ppkt (i) GBER</p>	<p>Władze polskie proponują zmianę treści przepisu w następujący sposób: „w odniesieniu do magazynowania energii, projekty umieszczone na unijnej liście projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w załączniku VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013; obowiązek ten nie dotyczy projektów dotyczących magazynów energii elektrycznej.”.</p> <p>Inwestycje w magazyny energii elektrycznej będą realizowane przede wszystkim na obszarze sieci dystrybucyjnej, a zatem co do zasady nie będą umieszczane na unijnej liście projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w załączniku VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013. Magazyny te są jednym z najważniejszych elementów infrastruktury energetycznej umożliwiającej coraz większą integrację OZE z systemem elektroenergetycznym i rozwój elektromobilności. Wymóg wskazania projektu magazynu na liście PCI oznacza praktyczny brak możliwości finansowania kluczowego elementu infrastruktury energetycznej umożliwiającej coraz większą elektryfikację gospodarki UE i realizację długoterminowej wizji gospodarki neutralnej klimatycznie</p>

	do roku 2050.
art.56e ust. 3 lit. b) GBER	<p>Władze polskie pragną zwrócić uwagę, że w obecnym art. 41 ust. 5 GBER również przewidziano pomoc na wyłącznie nowe instalacje, natomiast przy wyjaśnianiu charakteru takiej instalacji Komisja wskazała, że <i>de facto</i> nie muszą to być nowo powstające instalacje, ale również istniejące. By uniknąć nieporozumienia oraz różnych interpretacji przepisu, konieczne wydaje się zdefiniowanie „nowej instalacji”.</p> <p>Konieczne jest wyjaśnienie w rozporządzeniu, co należy rozumieć przez sformułowanie, że pomoc inwestycyjną na wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii może uzyskać jedynie instalacja „wybrana zgodnie z zasadami konkurencji, przejrzystości, niedyskryminacji i na podstawie obiektywnych kryteriów”. Jest to nowy sposób ujęcia w przepisach GBER zasad procedury wyboru, inny niż np. w art. 41 ust. 10 GBER (dot. również pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych), gdzie posłużono się zdefiniowanym w GBER pojęciem „procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji”. Czy odmienny sposób określenia zasad wyboru instalacji oznacza konieczność wyboru instalacji przez państwo w ramach zamówień publicznych? Czy wybór projektu do dofinansowania w ramach naboru wniosków również będzie można uznać jako odpowiadający wskazanej charakterystyce?</p>
art. 56e ust. 3 lit. b) ppkt (iii) GBER	<p>Władze polskie proponują zmianę zapisu na następujący: „w przypadku instalacji produkujących biopaliwa pomoc przyznaje się wyłącznie na instalacje produkujące biopaliwa zrównoważone, które nie są biopaliwami produkowanymi z żywności; powyższe ograniczenie nie dotyczy instalacji produkujących biogaz z odpadów pochodzących z żywności;”</p>
art. 56e ust. 5 GBER	<p>Dodawany art. 56e ust. 5 GBER, odnoszący się do „pomocy na transport i infrastrukturę transportową” w proponowanym brzmieniu budzi wątpliwości. Wstęp do wyliczenia w lit. a w art. 56e ust. 5 określa kategorie projektów którym może być przyznana „pomoc infrastrukturę (...)”, podczas gdy dalej wskazano projekty obejmujące</p>

	<p>m.in. „tabor kolejowy” (iii), czy też „transport miejski” (iv).</p> <p>Jeśli pomoc ma obejmować również projekty taborowe należy uzupełnić brzmienie lit. a przez dodanie po wyrazach „pomoc na” wyrazu „transport”. Należy wyjaśnić, np. poprzez wprowadzenie odpowiedniej definicji do słowniczka pojęć, pojęcie „transportu miejskiego” użyte w ppkt (iv). W szczególności należałoby się w nim odnieść do tego, czy w świetle całej treści art. 56e ust. 5 GBER dotyczy ono ogółu działań związanych z przemieszczaniem się towarów i ludzi, a więc kwestii taborowych, infrastrukturalnych i innych. W takim ujęciu pojęcie to można by rozumieć szerzej, mając na uwadze charakter transportu miejskiego, do którego można by zaliczyć miejskie przewozy kolejowe, np. realizowane przez PKP SKM w Trójmieście Sp. z o.o. w obrębie aglomeracji trójmiejskiej.</p> <p>Art. 56e ust. 5 lit. a) ppkt (iii) GBER odnoszący się do kwestii pomocy w inwestycje taborowe, nie będzie dotyczył wielu nadal rozwijających się przewoźników realizujących przewozy (również nieobjęte umową) o świadczenie usług publicznych w rozumieniu rozporządzenia, którzy posiadają licencję powyżej 10 lat.</p> <p>Rezygnacja z powyższego warunku pozwoliłaby podmiotom aktualnie funkcjonującym, które w nomenklaturze unijnej określa się jako podmioty zasiedziały, ubiegać się o pomoc na inwestycje taborowe. Niezrozumiałe jest bowiem podejście promujące podmioty nowe, gdyż wielu przewoźników zasiedziały również potrzebuje pomocy na inwestycje taborowe, co w sytuacji rodzaju pomocy, jaka ma być udzielana w ramach Funduszu Invest EU, wydaje się być tym bardziej logiczne.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że we wniosku dotyczącym ustanowienia Invest EU nie ma takiego ograniczenia. Nie widzimy uzasadnienia dla wprowadzania art. 56e ust. 5 lit. a) ppkt (iii) GBER, w powiązaniu z definicją nowego podmiotu, tym bardziej, że w myśl Europejskiego Zielonego Ładu, ustanawiającego kolej podstawą utworzenia zrównoważonego systemu transportu, zasadne jest wspieranie inwestycji w nowoczesny, spełniający bardzo rygorystyczne normy środowiskowe niż obecnie obowiązujące tabor kolejowy,</p>
--	--

	<p>dokonywanych przez przedsiębiorstwa kolejowe niezależnie od daty ich powstania.</p> <p>Zgodnie z proponowanymi przepisami art. 56e ust. 5 lit. a) ppkt (iii) GBER ze środków udostępnianych w ramach Funduszu Invest EU, nie będą mogli skorzystać przewoźnicy regionalni i lokalni świadczący usługi publiczne. Kryteria zaprojektowane w przepisie art. 56e ust. 5 lit. a) ppkt (iii) GBER znacznie zawężają możliwości skorzystania z finansowania przez polskich przewoźników kolejowych.</p>
<p>art. 56e ust. 6 lit. a) ppkt (ii) GBER</p>	<p>Nie jest jasne ograniczenie projektu objętego pomocą do infrastruktury gospodarowania odpadami wykorzystywanej do zarządzania odpadami wytwarzanymi przez inne przedsiębiorstwo. Władze polskie proponują zatem przyjęcie następującego brzmienia przepisu: "inwestycje w infrastrukturę gospodarowania odpadami w zakresie określonym w rozporządzeniu ustanawiającym Program InvestEU".</p> <p>Postuluje się szeroką przedmiotowo możliwość udzielenia pomocy publicznej przeznaczanej na projekty dotyczące gospodarki odpadami wspieranymi przez Fundusz InvestEU. Obecny przepis (art. 56e ust. 6 lit. a) pkt (ii) GBER) dodatkowo zawęził uprzednio proponowane wyłączenie tylko do inwestycji „w recykling odpadów i przygotowanie do ponownego wykorzystania zgodnie z art. 47 ust. 1 do 6 GBER, o ile ukierunkowane są one na zarządzanie odpadami wytwarzanymi przez inne przedsiębiorstwa".</p> <p>Takie brzmienie wyklucza możliwość zgłoszenia pomocy udzielanej w ramach InvestEU na rzecz większości rodzajów projektów dotyczących infrastruktury wykorzystywanej do zarządzania odpadami komunalnymi, które to odpady powstają w zasadniczej części w gospodarstwach domowych, jak również wyklucza projekty dotyczące infrastruktury służącej do zagospodarowania odpadów własnych przedsiębiorstw. Oba typy projektów, a w szczególności dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi, mają istotne znaczenie dla poprawy gospodarki odpadami w Polsce. Zatem proponuje się, aby warunek określony w projektowanym art. 56e konsultowanego rozporządzenia objął szerszy zakres inwestycji z zakresu</p>

	infrastruktury gospodarowania odpadami - dopuszczając tym samym udzielenie pomocy publicznej na ich realizację. W tym ujęciu kluczowe wydaje się również zapewnienie spójności z zakresem pomocy określonym w projektowanym rozporządzeniu w sprawie InvestEU, do którego bezpośrednio odwołuje się kwestionowany art. 56e GBER.
art. 56e ust. 7 lit. b) i d) GBER	Władze polskie proponują zastąpić słowo: „środki” (w kontekście działań służących poprawie efektywności energetycznej) na słowo „działania”. Ponadto, we wskazanym zakresie proponuje się objąć uproszczoną oceną również środki państwa w formie dotacji, a nie tylko w formie pożyczki lub gwarancji.
art. 56e ust. 7 lit. b) ppkt (iii) GBER	<p>Władze polskie zauważają, że ograniczenie wielkości domowej instalacji OZE do poziomu zapewniającego pokrycie zużycia własnego energii elektrycznej przez budynek jest już realizowane przez ust. 7 lit. b) pkt (ii) GBER, a zatem nie ma potrzeby wprowadzania ograniczenia dotyczącego mocy instalacji. Ograniczenie mocy źródła OZE do 500 kW może prowadzić do sztucznego podziału projektów lub do instalacji źródeł o zaniżonych (w stosunku do potrzeb) parametrach, żeby spełnić wymóg opisany w przedmiotowym przepisie. Przepis ten nie wnosi zatem żadnej wartości dodanej, a jego zastosowanie może być kłopotliwe w przypadku dużych budynków.</p> <p>W związku z tym władze polskie postulują usunięcie art. 56e ust. 7 lit. b) pkt (iii) GBER.</p>
propozycje zmiany innych przepisów GBER	
art. 2 pkt 23 GBER	GBER przyjmuje, że „rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani pracy przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności nie uznaje się za rozpoczęcie prac”. Powyższe oznaczają,

	<p>iż czynności te mają charakter przygotowawczy i nie naruszają efektu zachęty. Jednocześnie w przypadku gruntu zabudowanego (którego zakup nastąpił przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy) przyjmuje się, że jego nabycie nie stanowi rozpoczęcia prac, a tym samym nie niweczy efektu zachęty, o ile koszty gruntu wraz z budynkami nie zostały włączone do kosztów kwalifikowalnych. Z uwagi na brak jednoznacznych regulacji w powyższym zakresie, należałoby uzupełnić definicję „rozpoczęcia prac” w GBER (art. 2 pkt 23) o kwestie związane z zakupem nieruchomości.</p>
art. 6 GBER	<p>Władze polskie proponują w art. 6 GBER po ust. 2 dodać ust. 2a w brzmieniu:</p> <p>„2a. Uznaje się, że pomoc zachowuje efekt zachęty, o którym mowa w ust. 2, w przypadku kontynuowania realizacji Projektu przez podmiot przejmujący prawa i zobowiązania Beneficjenta i spełniający kryteria uzyskania pomocy, pod warunkiem realizacji projektu na warunkach określonych w umowie o przyznanie tej pomocy”.</p> <p>Potrzeba dokonania powyższej zmiany podyktowana jest występującymi przypadkami przeprowadzania przekształceń organizacyjno-prawnych beneficjentów, wymuszanych zarówno warunkami zewnętrznymi w jakich operują przedsiębiorcy (gospodarczymi czy ekonomicznymi), jak i warunkami finansowymi lub organizacyjnymi, będącymi często konsekwencją zmiany warunków zewnętrznych i skutkującymi koniecznością pozyskiwania inwestorów czy dokonywania zmian organizacyjno-prawnych w celu możliwości realizacji projektu.</p>
art. 30 GBER	<p>W art. 30 GBER proponuje się zmianę brzmienia tytułu oraz ust. 1 na następujące brzmienie:</p> <p>„Artykuł 30 Pomoc na działalność badawczo-rozwojową na potrzeby danej branży</p> <p>1. Pomoc na badania i rozwój na potrzeby danej branży jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki ustanowione w niniejszym</p>

	<p>artykule i w rozdziale I”.</p> <p>Pomimo, że przedmiotowy projekt nie przewiduje zmian w art. 30 GBER („Pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury”), dostrzega się potrzebę rozszerzenia zakresu tego przepisu także na inne sektory. W efekcie, art. 30 GBER powinien ustanawiać warunki dopuszczalności dla „Pomocy na działalność badawczo-rozwojową na potrzeby danej branży” (ang. „Aid for collective research”).</p> <p>Uzasadnieniem zmiany pozostaje potrzeba stworzenia warunków zwolnienia z obowiązku notyfikacji pomocy publicznej na projekty B+R, leżące w interesie danej branży.</p>
art. 46 GBER	<p>Władze polskie pragną zwrócić uwagę na niezgodności art. 46 GBER, który nakazuje wspierać tylko podmioty posiadające systemy ciepłownicze efektywne energetycznie, z art. 176 Traktatu o funkcjonowaniu UE, w którym zapisano, że „Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych w Unii poprzez udział w rozwoju i dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych”. Traktat zatem wskazuje, że interwencja powinna odbywać się tam, gdzie struktura jest wadliwa (wymaga dostosowania), a GBER wręcz przeciwnie, nakazuje interwencję tylko tam, gdzie struktura jest już prawidłowa.</p> <p>W związku z powyższym, w opinii władz polskich, należy dostosować brzmienie art. 46 GBER poprzez jednoznaczne umożliwienie udzielania na jego podstawie pomocy na systemy nieefektywne energetycznie w celu przekształcenia ich w systemy efektywne energetycznie. Będzie to zgodne z deklaracjami zawartymi w Green Deal i usunie ww. sprzeczność rozporządzenia z Traktatem.</p> <p>Jednym z najpoważniejszych problemów społecznych Polski jest niska jakość powietrza, którą można poprawić poprzez rozwój ciepłownictwa systemowego, opartego o jak najmniej emisyjne źródła, poprzez realizację przedsięwzięć w zakresie modernizacji</p>

	<p>sieci ciepłowniczych oraz przyłączanie nowych odbiorców do sieci, przy równoczesnym zmniejszeniu liczby indywidualnych palenisk w gospodarstwach domowych. Należy przy tym podkreślić, że inwestycje dotyczące rozwoju i modernizacji „zwykłych” sieci dają wymierne, istotne korzyści związane z ograniczeniem strat energii, zużycia paliw nieodnawialnych, emisji GHG, pyłów, BaP i innych zanieczyszczeń do powietrza. Natomiast obecne regulacje pozbawiają wsparcia około 80% przedsiębiorstw ciepłowniczych w Polsce.</p>
ART. 41 GBER	<p>W opinii władz polskich, przykładem wad utrudniających stosowanie GBER jest pomoc inwestycyjna na odnawialne źródła energii. Najistotniejsze trudności dotyczą sposobu obliczania wydatków kwalifikowanych i dotyczą: • niejasnej interpretacji i niezgodnej z literalnym brzmieniem przepisu art. 41 ust. 6 lit. a) GBER „w przypadku gdy koszty inwestycji w produkcję energii ze źródeł odnawialnych można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, na przykład jako łatwy do wyodrębnienia dodatkowy element w już istniejącym obiekcie, taki koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych stanowi koszty kwalifikowalne”. Pomimo jednoznacznego zapisu wyjaśnienia KE wskazują, że lit. a) dotyczy tylko rozbudowy istniejących instalacji OZE. Interpretacja taka w rażący sposób zawęża normę oraz narusza zasady wykładni przepisów prawa, • litera b) ww. przepisu wskazuje na konieczność obniżania wydatków kwalifikowanych inwestycji w OZE o wartość porównywalnej inwestycji w urządzenia wytwarzające energię z paliw tradycyjnych. Wymaga to skomplikowanych obliczeń, złożonej metodologii szacowania wartości tzw. inwestycji referencyjnej na etapie oceny wniosku oraz podczas realizacji i rozliczania inwestycji, • litera c) ww. przepisu wprowadza uproszczenie dla „niektórych małych instalacji”, jednak w akcie brak definicji takich instalacji, co również stanowi poważną przeszkodę w stosowaniu ww. przepisu dla różnorodnych technicznie OZE</p>
art. 53 GBER	<p>W opinii władz polskich problematyczna pozostaje kwestia działań kulturalnych, podejmowanych w ramach Programu „Kreatywna Europa”. Każdorazowo zespół oceniający projekt ubiegający się o</p>

	<p>dofinansowanie wkładu krajowego powinien badać, czy pomoc krajowa nie będzie stanowić pomocy publicznej. W przypadku, gdy uznane zostanie, iż dofinansowanie wkładu krajowego stanowi pomoc publiczną, powinna zostać zastosowana zasada kumulacji pomocy w celu zbadania, czy zachowane są progi powodujące obowiązek zgłoszenia (uwzględnia się wyłącznie pomoc państwa, czyli dofinansowanie wkładu krajowego, ale pod warunkiem, że łączna kwota finansowania publicznego [razem z dofinansowaniem z Programu „Kreatywna Europa”], przyznanego w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, nie przekracza najkorzystniejszej stopy finansowania, określonej w obowiązujących przepisach prawa Unii). Mając na uwadze niewielkie kwoty, przyznawane na dofinansowanie wkładu krajowego, jak również charakter działań podejmowanych w ramach Programu „Kreatywna Europa”, w opinii władz polskich zasadne jest wyłączenie z obowiązku badania występowania pomocy publicznej dofinansowania krajowego dla tych projektów. Dlatego też proponuję się dodanie po art. 53 art. 53a GBER o zaproponowanej poniżej treści (lub równoważnej):</p> <p>Artykuł 53a</p> <p>Pomoc na projekty w ramach Programu „Kreatywna Europa”</p> <p>1. Pomoc na dofinansowanie wkładu krajowego do projektów, które otrzymały środki finansowe w ramach Programu „Kreatywna Europa” - komponent „Kultura”, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym artykule i w rozdziale I.</p> <p>2. Działaniami kwalifikowalnymi w ramach objętego pomocą projektu są działania określone jako kwalifikowalne w przepisach programu „Kreatywna Europa” - komponent „Kultura”.</p> <p>3. Kategorie, maksymalne kwoty i metody obliczania kosztów kwalifikowalnych działania objętego pomocą są takie jak te określone jako kwalifikowalne w przepisach programu „Kreatywna Europa” - komponent „Kultura”.</p> <p>4. Całkowite finansowanie publiczne dla działania objętego pomocą</p>
--	--

	nie może przekraczać maksymalnego poziomu wsparcia przewidzianego w programie „Kreatywna Europa” - komponent „Kultura”.
Art. 56a GBER	<p>W opinii władz polskich zmiany wymagają także nieadekwatne przepisy prawne dot. pomocy publicznej dla lotnisk lokalnych obsługujących do 3 mln pasażerów rocznie. Przykładowo art. 56a GBER dotyczący udzielania niewymagającej notyfikacji pomocy publicznej na rzecz regionalnych portów lotniczych, według którego regionalne porty lotnicze obsługujące do 3 mln pasażerów rocznie mogą uzyskać pomoc inwestycyjną max w wysokości 75% kosztów kwalifikowanych (porty lotnicze obsługujące do 1 mln pasażerów rocznie), zaś porty lotnicze obsługujące max. 200 tys. pasażerów rocznie mogą również liczyć na pomoc operacyjną na pokrycie ich strat. Warunkiem udzielenia pomocy jest odległość większa od 100 km lub przekraczająca 60 min. podróż samochodem od innego istniejącego portu lotniczego. Zgodnie z przepisami art. 5 GBER zwolniona z obowiązku notyfikacji jest tzw. „pomoc przejrzysta” np. dotacja, natomiast wsparcie kapitałowe poprzez podwyższenia kapitału zakładowego nie jest uznane za pomoc przejrzystą i wymaga notyfikacji. Porty lotnicze zlokalizowane w regionach peryferyjnych UE o stosunkowo małej gęstości zaludnienia i niskich dochodach per capita na mieszkańca a jednocześnie mające znaczny wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny tych regionów powinny mieć możliwość wsparcia inwestycyjnego i operacyjnego umożliwiającego osiągnięcie ich rentowności. Niejednokrotnie same nie są zdolne do współfinansowania inwestycji zwłaszcza w przypadku gdy bieżąca liczba obsługiwanych pasażerów i operacji lotniczych nie pozwala na wypracowanie odpowiedniej nadwyżki finansowej.</p> <p>Podsumowując, władze polskie postulują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodanie nowej formy pomocy - dokapitalizowania - do form przejrzystych; należy przy tym przypomnieć, iż z interpretacji KE na ECN wynika, że dokapitalizowanie jest formą przejrzystą, jeżeli wartość pomocy jest równa kwocie dokapitalizowania, • zwiększenie intensywności pomocy inwestycyjnej do 100% (bez wyróżniania różnych intensywności dla portów różnej

	<p>wielkości),</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwość udzielania pomocy operacyjnej dla portów lotniczych obsługujących do 3 mln pasażerów a nie jedynie 200 tys.
błędy w tłumaczeniu	
pkt 10 preambuły projektu rozporządzenia	<p>Wersja polska pkt 10 preambuły brzmi: „Jeśli jednak państwo członkowskie nie ma swobody decydowania o wykorzystaniu zasobów ani działania zgodnie z normalnymi warunkami rynkowymi, wykorzystanie tych środków <u>może stanowić pomoc państwa</u>”. Natomiast w ocenie władz polskich zapis ten powinien brzmieć: „<u>może nie stanowić pomocy państwa</u>”. Potwierdza to również angielska wersja projektu: „Conversely, when Member States have no discretion as to the use of the resources or act in line with normal market conditions, the use of those funds <u>may not constitute State aid</u>”.</p>
art. 20 GBER	<p>Przepis art. 20 ust. 2 GBER powinien korespondować z nazwami kategorii użytymi w art. 1 i innych odpowiednich artykułach rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 481/2014 z dnia 4 marca 2014 r. <i>uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do przepisów szczególnych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach programów EWT</i> oraz w art. 38-43 nowego rozporządzenia w sprawie EWT. Konieczność taka wynika z przywołania w art. 20 ust. 2 GBER rozporządzenia 481/2014 oraz projektu nowego rozporządzenia w sprawie EWT. Ujednolicenie w art. 20 ust. 2 GBER nazw poszczególnych kategorii kosztów kwalifikowanych z terminologią użytą w przywołanych przepisach zapobiegnie w przyszłości powstaniu wątpliwości interpretacyjnych dotyczących dopuszczalności finansowania określonych kosztów w ramach poszczególnych kategorii.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, w zmienianym art. 20 ust. 2 lit. d) GBER istnieje konieczność wprowadzenia następujących zmian językowych - „koszty ekspertów zewnętrznych” (w wersji angielskiej „external expertise”) na „koszty doradztwa”, dodatkowo lit. e)</p>

	<p>zamiast „koszty sprzętu” powinno być „koszty wyposażenia”.</p> <p>Podobnie w ust. 3 zastosowano mylne tłumaczenie „wiedza fachowa” (w wersji angielskiej - „expertise”), co powinno być zmienione na „doradztwo”.</p> <p>Władze polskie zwracają uwagę, że błędy tłumaczeniowe powodują także różnice merytoryczne w brzmieniu przepisów w różnych wersjach językowych.</p>
art. 20a GBER	<p>Władze polskie pragną zwrócić uwagę na nieprecyzyjne tłumaczenie polskiej wersji art. 20a GBER. W angielskiej wersji dokumentu przepis ten ma brzmienie:</p> <p>„2. The total amount of aid under this Article granted to an undertaking per project shall not exceed EUR 20 000”, co należy tłumaczyć: „2. Całkowita kwota pomocy przyznanej przedsiębiorstwu na projekt nie przekracza 20 000 EUR.”</p> <p>Przepis w tłumaczeniu polskim brzmi natomiast: „2. Kwota pomocy przyznanej na mocy artykułu nie może przekroczyć 20 000 EUR na przedsiębiorstwo i na projekt”.</p> <p>Może to w przyszłości budzić wśród polskich beneficjentów trudności interpretacyjne i rodzić przekonanie, że kwota 20 000 EUR stanowi pułap dla całego projektu, a nie dla jednego przedsiębiorcy w danym projekcie.</p> <p>Przyjęcie takiego zawężenia prowadziłoby do znacznego ograniczenia działalności badawczej jednego przedsiębiorcy, który zgodnie z przepisem, może realizować tylko jeden projekt podczas całego okresu obowiązywania programu Horyzont Europa. Jednocześnie, zawężenie to jest o tyle bardziej odczuwalne, gdyby wziąć pod uwagę samą kwotę wsparcia tj. 2.5 mln EUR, która jest kwotą o wiele niższą niż maksymalna kwota pomocy dozwolona dla projektów B+R bez certyfikatu Seal of Excellence, na podstawie art. 25 GBER.</p> <p>Konstrukcja taka, z uwagi na ograniczone finansowanie, stanowi blokadę dla realizowania ważnych w skali europejskiej projektów.</p>
art. 25a, 25b, 25c,	<p>W programie Horyzont Europa występuje wiele działań posiadających specyficzne nazwy w języku angielskim, które są rozpoznawalne (na</p>

25d GBER	<p>zasadzie marki) w ich oryginalnej wersji. Ich dosłowne tłumaczenie - tak jak to zrobiono w projekcie polskiej wersji językowej rozporządzenia - wydaje się niecelowe, ponieważ może utrudniać identyfikację, do których działań programu Horyzont Europa odnoszą się projektowane przepisy. Przykład: granty ERC Proof of Concept przetłumaczono jako „dotacje w ramach weryfikacji poprawności projektu ERBN”, choć jest to nazwa własna i nie oznacza czynności weryfikacyjnych.</p> <p>W ocenie władz polskich dobrym rozwiązaniem byłoby dodanie oryginalnych angielskojęzycznych nazw działań w nawiasach, analogicznie jak to jest praktykowane w innych dokumentach KE.</p>
----------	--

Z poważaniem,
Tomasz Chróstny
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
/podpisano elektronicznie/